

LOCATIE

Deze CMBD Themadag is toegankelijk voor alle disciplines die zich bezig houden met cell free DNA, en zal worden gehouden op vrijdag 21 juni in het Beatrixgebouw te Utrecht. Het Beatrixgebouw ligt direct tegen het Centraal Station en is goed bereikbaar met het openbaar vervoer. Komt u met de auto, dan kunt u parkeren op het terrein van de Jaarbeurs of in de parkeergarage onder het jaarbeursplein. Op de begane grond van het Beatrixgebouw zal de zaal worden aangegeven onder de kop "NVKC/NVVP-Themadag cfDNA".

DOELGROEP

De Themadag is bedoeld voor klinisch chemici, pathologen, medisch specialisten, analisten, apothekers en alle andere belangstellenden. Accreditatie is aangevraagd bij de NVKC en de NVVP.

INSCHRIJVEN

Inschrijven voor de Themadag kan via: www.nvkc.nl. De kosten bedragen €125 voor een hele dag. De inschrijving sluit op 14 juni.

ORGANISATIE

Prof. dr. R.H.N. van Schaik, voorzitter CMBD
Afd. Klinische Chemie, Erasmus MC, Rotterdam

Dr. D. van den Broek
Afd. Klinische Chemie, Antonie van Leeuwenhoek Ziekenhuis, Amsterdam

Prof. Dr. E. Schuuring voorzitter NVvP-KMEP
Afd. Pathologie, UMCG Groningen

COMMISSIE MOLECULAIR BIOLOGISCHE DIAGNOSTIEK (CMBD)

Prof. Dr. R.H.N. van Schaik, voorzitter
Erasmus MC Rotterdam

Dr. M. Levitus, secretaris/penningmeester
OLVG Amsterdam

Dr. O. Bekers
Maastricht Universitair Medisch Centrum

Dr. D. van den Broek
Antonie van Leeuwenhoek Ziekenhuis A'dam

Dr. R.G.H.J. Maatman
ZGT Almelo

Dr. H.J.T. Ruven
St. Antonius Ziekenhuis Nieuwegein/Utrecht

Dr. H.J. Vermeer
Albert Schweitzer Ziekenhuis Dordrecht

Klinische Chemie en Laboratoriumgeneeskunde

Derde Nederlandse cfDNA themadag 2019

ctDNA analyse van patiënten met
gemetastaseerd mammacarcinoom
behandeld met endocriene therapie

Commissie Moleculair
Biologische Diagnostiek

Nederlandse Vereniging voor Klinische
Chemie en Laboratoriumgeneeskunde

ATRIDA

ctDNA analyse van patiënten met gemetastaseerd mammacarcinoom behandeld met endocriene therapie.

Het veld van de moleculaire diagnostiek ontwikkelt zich in een razendsnel tempo. Naast het gebruik van weefselbiopten en cytologische preparaten wordt er steeds vaker gebruik gemaakt van cell vrij DNA geïsoleerd uit plasma (liquid biopsies). De mogelijkheden en toepassingen van cfDNA nemen snel toe en worden in toenemende mate toegepast in de patiëntenzorg. Zo maken specifieke PCR methodes bijvoorbeeld plaats voor een steeds bredere aanpak met behulp van sequencing, kan cfDNA analyse worden ingezet om na een operatie rest tumor weefsel op te sporen ("minimal residual disease detectie"), en heeft cfDNA ook waarde binnen de transplantatiegeneeskunde als het gaat om vroege opsporing van rejectie. Belangrijke vragen hierbij zijn de kwaliteit die wordt geleverd en hoe te komen tot een evidence-based implementatie van deze toepassingen in Nederland. Tijdens de derde cfDNA themadag zullen deze ontwikkelingen aan bod komen.

Naast bovengenoemde ontwikkelingen loopt er veel onderzoek in Nederland naar cfDNA. In de middag willen we u de mogelijkheid bieden om in 10 minuten presentaties uw cfDNA onderzoek te bespreken. U kunt hiervoor een kort abstract insturen aan D. van den Broek (da.vd.broek@nki.nl).

Deadline voor een abstract is 24 mei 2019. Vanuit de inzenders zal de organisatie een aantal abstracts selecteren voor een presentatie.

- 09.00 - 09.30 **Ontvangst**
- 09.30 - 09.35 **Welkom**
Prof. Dr. RHN van Schaik (voorzitter CMBD)
- 09.35 - 10.15 **Liquid Biopsy: Introduction, techniques, applications and future directions**
Prof. Dr. K. Pantel
- 10.15 - 10.45 **Klinische toepassingen van cfDNA vanuit de ASCO/AACR**
Prof. Dr. H. Groen
- 10:45 - 11:15 **Pauze**
- 11.15 - 11.40 **Toegevoegde waarde van sequenzen van cfDNA naast weefsel analyse**
Drs. R. Schouten
- 11.40 - 12.05 **Vergelijking van methodes voor monitoring in Borst kanker**
Drs. M.K. Bos
- 12.05 - 12.30 **Kwaliteitsrondzending cfDNA in Europa, de resultaten**
Prof. Dr. E. Schuurung
- 12.30 - 13.30 **Lunch en bezoek sponsors**
- 13.30 - 13.55 **cfDNA analyse en het non-Hodgkin syndroom**
Prof. Dr. P. van den Berghe
- 13.55 - 14.20 **cfDNA in transplantatiegeneeskunde**
Dr. J.P.H.G. Verhoeven
- 14.20 - 14.45 **Implementatie van ctDNA analyse in Nederland: het COIN project**
Dr. D. van den Broek
- 14.45 - 15.15 **Pauze**
- 15.15 - 15.45 **Circulerende tumorcellen, een alternatief voor cfDNA?**
Prof. L. Terstappen
- 15.45 - 16.45 **10 minuten presentaties van lopend onderzoek naar cfDNA in Nederland**
Geselecteerde abstracts
- 16.45 - 17.30 **Afsluitende borrel**

Prof. Dr. K. Pantel
Institute of Tumor Biology
University Medical Center, Hamburg-Eppendorf

Prof. Dr. H. Groen
Afd. Medische Oncologie
UMCG, Groningen

Drs. R. Schouten
Afd. Thoraxoncologie
Antoni van Leeuwenhoek, Amsterdam

Drs. M.K. Bos
Afd. Pathologie
Erasmus MC, Rotterdam

Prof. Dr. E. Schuurung
Afd. Pathologie
UMGC, Groningen

Prof. Dr. P. van den Berghe
KU Leuven
Leuven

Drs. J.P.H.G. Verhoeven
Afd. Interne Geneeskunde
Erasmus MC, Rotterdam

Dr. D. van den Broek
Afd. Klinische Chemie
Antonie van Leeuwenhoek Ziekenhuis, Amsterdam

Prof. Dr. L. Terstappen
TU Twente
Twente